

STODOLÁČIK

Internetový časopis MŠ A. Stodolu Martin šk. rok 2014/15

Zima

*...Vonku padajú z bielej sýpky neobyčajné jemné
čipky.*

*Mamka roztĺka orechy, rožteky kladie na plechy.
Otec mrazivým rezkým vzduchom, kapríka nesie
pod pazuchou.*

Budú Vianoce!

O chvíľočku.

Radujem sa a chytám vločku.

Opatrne! Je krehká, sypká.

Je to vianočná biela čipka...

Pranostiky a ľudové múdrosti spájajúce sa so zimným obdobím nám pripomenú múdrosti našich predkov...

Názov mesiaca december pochádza z latinčiny, nazývali ho aj mrazeň alebo prosinec. December má najmenej slnečného svitu, zato však má najkrajšie sviatky v roku.

- ***Po svätej Baruši daj pozor na uši - Svätá Barbora***
- ***Svätá Barbora ťahá sane do dvora.***
- ***Svätá Barbora vetry rozháňa.***
- ***Svätá Barbora vyháňa drevo zo dvora.***

(4. decembra) Nezabudnite si 4. decembra narezat' konárik z čerešne, višne, slivky alebo trnky. Dajte ho do vázy s vlažnou vodou a pozorujte ako sa rozvíjajú púčiky. Na Vianoce budete mať krásnu rozkvitnutú halúzku.

- ***Keď je na svätého Mikuláša počasie peknô, v januári pole je bielo.***
- ***Keď na deň Mikuláša sneží, bude požehnaný rok.***
- ***Na svätého Mikuláša už je zima celá naša.***

- ***Od Lucie do Vianoc, každá noc má svoju moc - Svätá Lucia***

(13.decembra) Na Luciu chodili dievčatá oblečené v bielom a metličkami vymetali kúty izieb. Očistili ich od prach a zla, čo sa za rok nazbieralo. V predvečer Lucie sa jedávalo najviac cesnaku z celého roka. Jedli ho deti aj dospelí. Cesnakové krížiky si robili všetci na čele, brade, ušiach aj zápästí. Cesnakom robili aj krížiky

do vyčistených kútov domov i na dvere maštali. Mali tak chrániť pred zlom a chorobami.

***A určite bude zaujímavé dozvedieť sa aj
prečo a ako sa stromček stal symbolom***

Vianoc

Zelený vianočný stromček ako znak Vianoc sa na území Slovenska objavil začiatkom 19. storočia. Rozšíril sa k nám z Nemecka a Rakúska a spočiatku sa stal súčasťou sviatkov v meštianskych rodinách. Až koncom 19. storočia sa začal rozširovať aj do roľníckej kultúry. Vo vidieckych domácnostiach postupne vytlačil betlehemy a slamené ozdoby, ktoré pôvodne tvorili vianočnú výzdobu príbytkov ľudí. Najskôr sa udomácnil

na severnom a východnom Slovensku, kde nahradil rozmernejšie slamené predmety, ktoré visievali v izbe nad stolom.

Aj zelený vianočný stromček sa spočiatku vešal nad stôl, neskôr stál na stole a napokon sa podobne ako v mestách začal stavať do podstavca. Pôvodne sa zdobil orechmi, jablčkami, papierovými a slamenými ozdobami, medovníkmi, obrázkami. Sklené a farebné vianočné ozdoby, svetlá a ďalšie druhy dekorácií postupne vytlačili tradičné ozdoby koncom 20. storočia. Od tohto obdobia zdobenie vianočných stromčekov podlieha módnym vlnám vo farebnosti a bohatosti výzdoby. Darčeky sa pod stromček začali dávať začiatkom 20. storočia.

Zeleň v ľudovej kultúre symbolizovala sviežosť, zdravie. V súčasnosti vianočný stromček ozvláštňuje atmosféru vianočných sviatkov a vo väčšine domácností sa stal ich neoddeliteľnou súčasťou...

*A keďže sme už tesne pred Vianocami, bude sa hodiť aj dobrý recept na niečo netradičné...
...čo určite ocenia vaši maličkí a radi Vám pomôžu*

Pečený adventný kalendár

Čo potrebujeme?

500 g múky

150 g cukru

250 g masla

2 čerstvé vajcia

štipku soli

strúhanú citrónovú kôru

Na zdobenie 50 g práškového cukru a cukrové polevy rôznych farieb.

***Postup:** Vymiesime cesto z múky, cukru, soli, vajec a strúhanej citrón. kôry. Potom ho necháme 2 hodiny odležať v chladničke.*

Z hárku papiera si vystrihneme obrys domu. Potom na pomúčenej doske rozvaľkáme cesto 1 cm hrubé. Položíme naň obrys domu a vyrežeme ho. Rozdelíme na 24 častí a pečieme asi 25 min. pri 200 stupňoch. Upečené a vychladnuté časti poprášime prášk. cukrom a očísľujeme cukrovou polevou. môžeme dozdobiť lentilkami a zo zvyšného cesta si upiecť stromčeky, srdiečka, hviezdičky.

*A potom už len každý deň zjest'
jeden kúsok a počítať, o koľko dní tu budú Vianoce...*

***A pri pojedaní Vianočných koláčikov si
môžete prečítať nejaký pekný príbeh,
napríklad tento:***

Zajtra, zajtra, len nie dnes!

*Obloha je ako z vaty, padá sniežik pápernatý, zbelela už dolina,
zimný deň sa začína. Keď obloha zosvetlela, akoby s usmiať chcela.
Bolo vidno Medušku v pobelavom kožušku, ako teplo odetá sniežik
z cesty odmetá.*

*"Chrobáčky, kde ste ktorý, vymetajte chytro dvory! Berte lopaty a
metly, deň je príjemný a svetlý. Odhádzeme čo sa dá, kým nový
sneh napadá."*

*Vyšiel čmeliak, vyšla lienka i tesárik, hoci stenkal, že ho v zime
lámka morí. Všetci vymetajú dvory a chodníky popri hruške, aby
došli ku Meduške. Vyšiel mravec, vyšla mucha, aj roháč sa z hrušky
šúcha, iba chrobák zlatohlavý vyhlásil, že krok nespraví.*

*"Nestarám sa o veci, dobre mi je pri peci." V hlase sa mu trasie
zlosť. "Na prácu je času dost'."*

*Sniežik padal, znova, znova, chrobákov dom celkom schoval. Tí, čo
mali k práci vôľu, na posiedky chodia spolu a bavia sa veselo. Aj
jemu sa zachcelo, ale pre tie snežné hory dvere viacej neotvorí.*

"Pomôžte mi, ratujte sa, veď tu živý vzduchu nemá!"

*Závej zdolať - práca ťažká. Počkaj chrobák do zajtrajška! Načo
nárek, načo zlosť, na prácu je času dost'. Ale kto má toľko sily, aby
ten sneh preložili? Preto chrobák až do jari sedel zo snehu v žalári.
A sľuboval tisíckrát:*

"Žiadnu prácu nebudem už na zajtrajšok odkladať:"

Deťom môžeme položiť otázku:

- *V príbehu o lenivom chrobákovi počuješ, čo chcel odložiť na zajtra, vieš kedy je zajtra?*
- *Povedzte si spolu, čo ste robili včera, čo robíte dnes a čo budete robiť zajtra.*
- *Usilovné chrobáčky v príbehu odmetali sneh, čo však robia teraz naozaj?*
- *Skús ich nakresliť a povedz či si usilovný ako Meduška, alebo skôr lenivec ako zlatohlávok?*

A nakoniec ešte niekoľko veselých básničiek pre šikovné jazýčky a zimná omaľovanka pre šikovné ručičky...

Krásne Vianočné sviatky plné pohody a radosti.

*Mesiacik cez okno dovnútra hľadí,
 zas prišli Vianoce, všetci sme radi!
 Zelený stromček sa v izbe trbliece,
 sú na ňom cukríky, svetlo zo sviece.*

*Koláče voňajú zo všetkých dverí,
Štedrý večer svoje tajomstvá zverí.
Koledy znejú, zvony počuť z veží
k darčeku sa už každý pozrieť beží.*

*A koľko radosti je v okolí nás,
plný šťastia je vždy ten vianočný čas.*

*Zimná topánočka spala na pol očka.
Spravila pol krôčka, spadla na ňu vločka.
Vyplazila jazyk, uštipol ju mrazík.*

*Na strieborný podnos
položím ti pod nos
sladulinké cesto.
Prestrčíš prst cez to?
Daj medovník na niť
a zaves ho na nit.
Už máš niť na nite.
Zješ koláč v úkryte?
Neviem.
Nie. Viem.
Radšej ho ukryte.*

